

1 Vzgoja oziroma formacija

Vzgoja oz. formacija ljudi, ki se zanimajo za sv. Frančiška in sv. Klaro, je bistvenega pomena, četudi je morda le majhen delček njihove duhovnosti. To zanimanje je treba nahraniti in poskušati moramo povečati prevzetost še nad drugimi deli frančiškove duhovnosti.

To je še posebej pomembno, ko človek pride v naše bratstvo, ker želi izvedeti, ali je Frančiškovo bratstvo zanj primerno. V tem trenutku je ključnega pomena, kako ga sprejmemo. Najprej mu moramo ponuditi pravo gostoljubje. To je tako zelo pomembno, da se bom nekoliko oddaljil od teme, ki se tiče vzgoje in se posvetiti temu gostoljubju. Naše GK navajajo, da je za vstop v OFS potrebno »izpovedovanje katoliške vere, njev občestvu s Cerkvijo, pošteno moralno življenje, jasna znamenja poklica....(GK 39,2). Na glede na ta visoki standard smo vsi grešniki in se moramo zavedati svojih pomanjkljivosti. Ali ni naš oče Frančišek poslal brata Angela, potem, ko je ta ravno nagnal tri roparje, ukazal mu je, naj vzame kruh in vino, ki ju je on sam pravkar naberačil in ju odnese roparjem ter se jim opraviči za negostoljubje. (Rožice sv. F., poglavje 26)

Druga pomembna zadeva ob sprejemu novincev v naše bratstvo je naš vzgled. Novim bratom in sestram moramo »pomagati s prijateljstvom, molitvijo in pričevanjem bratskega življenja.« (Obrednik)

Menim, da bi večino vzgojnih dokumentov morali oblikovati narodni sveti, ker poznajo lokalne okoliščine in lahko z večjo občutljivostjo predstavijo to duhovnost. Pomembno je, da je v vzgojne materiale vključena tudi misel o mednarodni pripadnosti. Za ta del vzgojnega programa je najbolj primerna oseba mednarodni svetnik, ki pozna razmere na obeh straneh.

2 Vzor ali pričevanje

Pričevanje frančiškovega življenja v skupnosti je zelo pomembno. Ljudje okrog nas ga opazijo, pa ne samo znotraj bratstva, ampak tudi sodelavci, tisti, s katerimi živimo. Naše obnašanje lahko vzbudi vprašanje, od kod, zakaj ... To nam seveda ponuja priložnost, da spregovorimo o Frančišku in tako uresničujemo 6. člen Vodila: »... jih po zaobljubi ... še tesneje povezuje, naj postanejo priče in orodje njenega poslanstva med ljudmi, ko oznanjajo Kristusa z življenjem in besedo.« Morda kdo potrebuje vzgled, morda je v težkem obdobju življenja. Poleg vzgleda je pomembna tudi izmenjava pogledov, ki je lahko priložnost, da brat ali sestra stopi korak naprej na svoji Frančiškovi poti. Uporabljam izraz »izmenjava pogledov, misli« in ne »diskusija, razprava«, ker morajo biti ti pogovori v velikem spoštovanju vsakogar in s poštenimi nameni.

3 Uporabite talente, ki ste jih sprejeli

Vsak brat/sestra v bratstvu ima svoj del odgovornosti za svoje bratstvo. Poleg tega pa je potrebno v odkritem pogovoru prepoznati sposobnosti, ki smo jih prejeli in ki bi jih lahko uporabili pri službi v svetu bratstva ali kako drugače.

4 Vaš da naj bo da in vaš ne naj bo ne

Vsi kristjani bi morali biti osebe, na katere se je moč zanesti, ki jim lahko zaupamo v smislu besed iz Svetega pisma: »Vaš govor naj bo 'da', 'da', 'ne', 'ne'; kar je več kot to, ke od hudega.« (Mt 5,37)

Ne smemo dajati slabega vzgleda. Zato ne obljublajmo reči, za katere vemo, da jih ne boste mogli uresničiti. In če date obljubo, je ne prelomite.

5 Predanost oz. pripadnost

V zahodnoevropskih deželah je videti vedno manj pripadnosti svetu, ki obkroža posameznika. Vedno večkrat slišimo »jaz« in vedno manjkrat »mi«. Postajamo individualisti. Pomembno je, kako se jaz

počutim, kaj jaz mislim in kaj je najbolje za mene. Pred leti sem slišal za tovarnarja, izdelovalca avtomobilov. V njegovi tovarni je prišlo do resnih sporov med delavci in vodstvom. Sindikat je oznanil stavko. Delavci so se množično odzvali, vendar ne s prekinitvijo dela, ampak tako, da so nosili majice z napisom: »Stavkam«. Delavci so čutili pripadnost delodajalcu in svojemu delu in ga niso hoteli izpostaviti tveganju. Dandanašnji je kaj takega nepojmljivo. Vendar izgube občutka pripadnosti ni povzročila samo vedno bolj individualistična miselnost, ampak tudi razočaranje nad avtoritetami in organizacijami. Vedno bolj individualistična kultura in izguba zaupanja spodbujata druga drugo, posledica pa je izguba pripadnosti delu, športnemu klubu, Cerkvi, prijateljem, družini ...

Pripadnosti članov OFS zato ne moremo izsiliti, lahko pa jo spodbujamo. Bolj bodo člani OFS vključeni v oblikovanje srečanja KB OFS, bolj bodo čutili soodgovornost za bratstvo. Izkušnja vključenosti v pripravo in organizacijo srečanja je vsekakor čisto nekaj drugega kot če samo sedimo in sprejemamo, kar pripravi nekdo drug. Zavedati se moramo, da so KB temeljne enote reda. Če je prisotna pripadnost na lokalnem nivoju, bo tudi lažje najti kandidate za službe na višjih nivojih.

6 Dan posvetite Bogu

Molitev je bistveni del našega življenja. Naše Vodilo pravi: » ...naj bo molitev in premišljevanje duša ... življenja in delovanja.« Vendar, čeravno morata biti molitev in premišljevanje naša duša, je naše mesto v svetu.

Za člana OFS mora biti poudarek na molitvi drugačen kot pri tistih moških in ženah, ki živijo v samostanu, odmaknjeni od sveta. Za slednje ima molitev in premišljevanje višji pomen. Naša duhovnost je zaznamovana z našim življenjem, potopljenim v svet. Res je, da lahko preživimo manj časa v molitvi in premišljevanju, vendar se spomnimo, da lahko molimo tudi z delom. Svojo misel lahko povzdignemo k Bogu v hipu, ko moramo na primer v trenutku sprejeti težko odločitev ali ko občudujemo prekrasen sončni zahod.

7 Iz evangelija v življenje in iz življenja v evangelij

Eden najbolj pomembnih stavkov v Vodilu je zame zadnja vrstica 4. člena:Pomeni povezavo med tem, kar beremo v evangeliju in tistim kar doživljamo v vsakodnevem življenju. Če želimo slediti Jezusu po stopinjah svetega Frančiška, evangelij za nas ne sme biti le nekaj teoretičnega, ampak nekaj, kar živimo.

Glede pomembnosti zapovedi Jezus pravi: »Prva je: Poslušaj, Izrael, Gospod, naš Bog, je edini Gospod. Ljubi Gospoda, svojega Boga, iz vsega srca, iz vse duše, z vsem mišljenjem in z vso močjo. Druga pa je tale: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe. Večja od teh dveh ni nobena druga zapoved.« (Mr 12,29-31)

Zgledujmo se torej pri sv. Frančišku in poskusimo živeti evangelij. Zavedajmo se, da ni potrebno, da bi naenkrat postali popolni. Rastemo pa lahko. Nekoč je nekdo primerjal Vodilo s kuharsko knjigo: če vidiš, da je neki recept zate v tem trenutku pretežak, obrneš stran in se lotiš lažjega. Nekega dne pa se lahko vrneš k prejšnjemu. Na tej točki je potrebna čuječnost bratstva. Naši bratje in sestre so nam lahko vedno v izziv za našo duhovno budnost.

Pozorno branje Božje besede pomeni, da moramo biti odprti zanjo. Vedno znova me pretrese, kako dnevno besedilo »pokrije« dogajanje tistega dne.

8 Vsi člani so enako pomembni

Vsako moštvo potrebuje voditelja. Ko govorimo o moštvu, govorimo vedno tudi o vodenju. Za pravega vodjo je pomembno zavedanje, da je vsak v skupini enako pomemben. Kadar eden izmed udeležencev ni kos svoji nalogi, moštvo ne bo uspešno. Vodja mora prerazporediti naloge. Samo v primeru, da ni druge možnosti, ga lahko zamenja. Vsak član skupine mora prispevati po svojih zmožnostih. Vsi člani sveta OFS in drugih vodstvenih skupin se morajo zavedati, da je njihova naloga zgolj služenje bratstvu na različnih nivojih. To je naloga, ki jo je potrebno opravljati s ponižnostjo, brez računanja na plačilo. Predvsem ob izvolitvi na volilnem kapitulju lahko pomaga opomin št. 4: »Nisem prišel, da bi mi stregli ...«

Dober vodja je odprt za kritike. Drugi člani skupine bi morali biti sposobni opozoriti ga brez obotavljanja, če menijo, da bi lahko šlo kaj narobe. Najboljši primer pomembnosti tega je letalska posadka. Osebuje je težko sprožiti alarm že ob najmanjšem sumu, da gre kaj narobe. Ampak zaradi tega lahko izgubi življenje na stotine ljudi. Pred 40 leti se je zgodila nesreča na letališču Tenerife. Boeing 747 danske letalske družbe se je zaletel v letalo ameriške letalske družbe, ki je ravno vzletalo. To je bila največja letalska nesreča v zgodovini, zahtevala je 583 žrtev. Poznejše preiskave so odkrile, da so člani danske posadke opazili, da njihov kapitan nečesa ni dobro opravil, vendar je bil tako star in izkušen, da si ga enostavno niso upali ustaviti. Od tega trenutka vse letalske družbe urijo posadke kot moštvo, kjer so vsi enaki, ne glede na starost ali čin. Naše napake ne bodo zahtevale življenja, vendar mora biti v skupini voditelj ev ekipni duh, ki naredi vse člane enako pomembne in enako odgovorne.

Svet bratstva mora biti odprt tudi za kritiko od zunaj. Ob napačnih odločitvah jih je velikokrat težko priznati in se opravičiti. Če nekdo sprejme napačno odločitev, pa, če je to potrebno, razloži prizadeti strani razloge za napačno odločitev, lahko tako dejanje ustvari odprtost in naklonjenost. V Opominih (23) Frančišek piše: »Blagor služabniku, ki za dobro sprejme grajo, se spoštljivo podredi, ponižno prizna in rad zadosti, če ni bilo kaj prav.«

9 Ozirajte se na začetek, vztrajate pri tem, kar ste začeli

Sveta Klara je spodbujala Nežo Praško, naj se vedno spominja prvotne gorečnosti. Prvotna gorečnost je povzročila našo odločitev, da smo storili prvi korak, na novo začeli, pa ne glede na to, ali je bil to prvi korak na srečanje bratstva OFS ali odločitev za naš poklic. Pozneje, ko smo bili na poti, smo morda z lahkoto prilagodili kako malenkost, sprejeli kompromis, pravzaprav nič resnega. Po določenem času pa smo morda ugotovili, da so nas vsa ta mala prilagajanja oddaljila od prvotnega cilja. Zato bi bilo morda v redu, če se spomnimo nasveta sv. Klare in si pokličemo v zavest našo prvotno gorečnost, poklicanost, ki je povzročila željo, da bi sledili stopinjam sv. Frančiška. Morda boste spet začutili gorečnost in pripravljenost tistega posebnega dne, ko ste se odločili, da boste izrekli zaobljube po Vodilu OFS. Leta 2005 je naše krajevno bratstvo romalo v Assisi. Ko smo nekega dne šli na Carceri, smo se razkropili po votlinah in tam uro ali dve molili in razmišljali. Potem smo se zbrali in ob oltarju v naravi darovali sveto mašo, med katero smo vsi obnovili svoje obljube v OFS, eden za drugim, pred duhovnim asistentom. To je bilo za vse silno globoko duhovno doživetje in še vedno si ga od časa do časa prikličemo v spomin. Čeravno je bila v času, ko smo bili v votlinah, nevihta z grmenjem, so nekateri to ugotovili šele, ko so prišli na plano, prej je niso sploh opazili.

10 Začnimo vsak dan znova!

Vodilo upošteva človeške pomanjkljivosti, ko pravi: »Kot 'spokorni bratje in sestre' naj v moči svojega poklica in spodbujeni od notranje razgibanosti evangelija prilijčejo svoj način mišljenja in ravnanja Kristusovemu s pomočjo dokončnega in popolnega spremenjenja, ki ga evangelij imenuje 'spreobrnjenje' in je zaradi človeške slabosti potrebno vsak dan.«

Ko učenci vprašajo Jezusa, kolikokrat je potrebno odpustiti, odgovori, da sedemdesetkrat sedemkrat (Mt 18,21). Mi potrebujemo še pogostejše odpuščanje. Jezus pa nas vabi, naj se spreobrnemo. V evangeliju je veliko primerov ljudi, ki so ravnali napačno, pa so sprejeli odpuščanje in lahko začeli znova. Spomnimo se samo izgubljenega sina in prešuštnice, pa je še več primerov. Spreobrnjenje pomeni, da lahko začneš znova. V Opominih pravi sv. Frančišek: »Zvesti in razumni služabnik je, kdor se pri vseh svojih žalitvah ne obotavlja kaznovati sam sebe v duši s kesanjem in na zunaj s priznanjem in dejanjem zadoščevanja.«

Zaključek

Dragi bratje in sestre! Povedal sem vam, kako sem bil v svojem življenju blagoslovljen s katoliškimi starši, ki so bili žive Jezusove priče. Razodel sem vam, kako je Jezus pomnožil svoje zaklade v mojem in mojih sorojencev srcu in umu. Govoril sem tudi o talentih, ki mi jih je dal Vsemogočni in vam zaupal, kaj sem storil s tem, kar sem doslej v življenju prejel.

Iz tega osebnega izkustva sem poskušal izluščiti nekaj ključnih besed in jih uporabiti v našem Frančiškovem svetnem redu. Kjer je bilo primerno, sem jih podkrepil z navedki iz Svetega pisma, Frančiškovih spisov ali Vodila.

Nikoli se ne smemo naveličati poudarjati, da je naša duhovnost svetna duhovnost. Zadnji stavek 4. člena Vodila je ključen: »*Frančiškovi bratje in sestre v svetu naj si prizadevajo, da bodo pogosto prebiralili evangelij, ko prehajajo od evangelija v življenje in iz življenja k evangeliju.*« Zato je naša prvenstvena naloga, da smo potopljeni v svet in da ob tem živimo evangelij.

Prevod in priredba: Doroteja Emeršič